

Asia: VN/24219/2024

Lausuntopyyntö ehdotuksesta työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista 2025-2026

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto on ryhmitelty maksutaulukon numeroinnin mukaisesti.

Maksutaulukon kohta 2

Tukes ehdottaa, että maksutaulukon suoritteen 2.1.1 nimeksi muutetaan "Maakaasun varastointi (kaasu/neste) ja tankkausasemat, ilmoitus (ilmoituksenvarainen laitos)". Suoritteen nimessä ilmoituksenvarainen kuvaisi paremmin suoritetta kuin nyt sulkeisiin kirjattu "alle lupalaitos". Lisäksi Tukes ehdottaa, että maksutaulukkoon lisätään suoritteelle tuntihintainen lisämaksu 113 euroa/tunti. Lisämaksu on mainittu perustelumuioluonnoksessa.

Maksutaulukon kohta 4

Suoritteen hintaa kohdassa 4.1.1 Räjähdevarasto, pysyvä, esitetään nostettavaksi 1 300 euroon . Suoritehinnan korotus on yleiskorotuksesta poikkeava, sillä suoritteen hinta nykyisessä maksuasetuksessa on 570 euroa. Yleiskorotusta suurempaa korotusta ei ole perusteltu perustelumuioluonnoksessa. Tukes ehdottaa perusteluksi sitä, että räjähdevarastohakemus on kuulutettava ja nykyinen hinta ei ole kattanut edes kuulutuksesta aiheutuvaa kuluja eikä siten suoritteesta aiheutuvaa työmäärää. Kustannusvastaavuuden saamiseksi korotus on tarpeen.

Suoritteiden hintaa kohdissa 4.1.2 Räjähdevarasto, tilapäinen, 4.1.3 Kaupan räjähdevarasto ja 4.1.4 Räjähdevarasto, esitetään nostettavaksi 500 euroon. Suoritehinnan korotus on yleiskorotuksesta poikkeava, sillä suoritteiden hinta nykyisessä maksuasetuksessa on 170 euroa. Yleiskorotusta suurempaa korotusta ei ole perusteltu perustelumui-stoluonnoksessa. Tukes ehdottaa perusteluksi sitä, että nykyiset perusmaksut eivät ole kattaneet asioiden käsittelystä aiheutuvia työmääriä. Korotukset ovat tarpeen kustannusvastaavuuden toteutumiseksi.

Maksutaulukon suoritteiden 4.1.5 Räjähteen valmistus siirrettävällä laitteistolla ja 4.1.6 Räjähteen valmistus siirrettävällä laitteistolla, muutos, perusmaksut on kirjattu väärin (ristiin). Kohdan 4.1.5 oikea perusmaksu on 800 euroa ja kohdan 4.1.6 oikea perusmaksu on 500 euroa. Muutoksen perusmaksu on siis pienempi.

Lisäksi suoritteiden hinnan korotus kohdissa 4.1.5 ja 4.1.6 on yleiskorotuksesta poikkeava, sillä suoritteen Räjähteen valmistus siirrettävällä laitteistolla (kohta 4.1.5) hinta nykyisessä maksuasetuksessa on 395 euroa ja muutoksen (kohta 4.1.6) hinta nykyisessä maksuasetuksessa on 210 euroa. Yleiskorotusta suurempia korotuksia ei ole perusteltu perustelumui-stoluonnoksessa. Tukes ehdottaa perusteluksi sitä, että nykyiset perusmaksut eivät ole kattaneet asioiden käsittelystä aiheutuvia työmääriä. Korotukset ovat tarpeen kustannusvastaavuuden toteutumiseksi.

Maksutaulukon suoritteesta kohdassa 4.1.9 Muu lupa, lausunto tai vastaava puuttuu perusmaksu, jonka suuruudeksi Tukes ehdottaa 400 euroa.

Tukes ehdottaa, että maksutaulukkoon lisätään uusi suorite ”Räjähneiden kansainvälinen siirtotodistus”. Uusi suorite voisi olla kohtana 4.1.9, jolloin nykyiset kohdat 4.1.9 ja 4.1.10 muutettaisiin kohdiksi 4.1.10 ja 4.1.11. Suoritteen perusmaksu olisi 150 euroa. Kansainväliset siirtotodistukset käsitellään Scepylt-järjestelmässä, jonka käytöstä aiheutuu lisäkuluja noin 120 euroa siirtotodistusta kohden. Kansallisten ja kansainvälisten siirtotodistusten käsittelyt ovat erilaiset. Kansalliset siirtotodistukset käsitellään sähköisesti. Kansainvälisiä siirtotodistuksia tehdään myös paperilomakkeilla.

Suoritteita 4.2.2 Käyttöönottotarkastus, kaupan varasto ja 4.2.4 Kaupan varaston tarkastus esitetään korotettavaksi 800 euroon. Suoritehinnan nosto on yleiskorotuksesta poikkeava, sillä suoritteiden hinta nykyisessä maksuasetuksessa on 180 euroa. Yleiskorotusta suurempia korotuksia ei ole perusteltu perustelumui-stoluonnoksessa. Tukes ehdottaa perusteluksi sitä, että nykyiset perusmaksut eivät ole kattaneet asioiden käsittelystä aiheutuvia työmääriä. Korotukset ovat tarpeen kustannusvastaavuuden toteutumiseksi.

Maksutaulukon kohta 8

Suoritteen hintaa kohdassa 8.3.8 Vähäriskinen valmiste (art. 47), Suomi ei esittelevänä, esitetään korotettavaksi 1 695 euroon. Suoritehinnan nosto on yleiskorotuksesta poikkeava, sillä suoritteen hinta nykyisessä maksuasetuksessa on 1 250 euroa. Yleiskorotusta suurempaa korotusta ei ole perusteltu perustelumuihistioloonnoksessa. Tukes ehdottaa perusteluksi sitä, että nykyinen perusmaksu kattaa vain osan riskinarvioinnin ja päätösvalmistelun työtunneista. Korotus on tarpeen kustannusvastaavuuden toteutumiseksi.

Suoritteen hintaa kohdassa 8.6.1 Tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettavien kokeiden lupa, esitetään korotettavaksi 565 euroon. Suoritehinnan nosto on yleiskorotuksesta poikkeava, sillä suoritteen hinta nykyisessä maksuasetuksessa on 370 euroa. Yleiskorotusta suurempaa korotusta ei ole perusteltu perustelumuihistioloonnoksessa. Tukes ehdottaa perusteluksi sitä, että nykyinen perusmaksu kattaa vain osan päätösvalmistelun työtunneista. Korotus on tarpeen kustannusvastaavuuden toteutumiseksi. Lisäksi Tukes ehdottaa, että maksutaulukon kohdasta poistetaan lakiviittaus direktiiviin 2009/128/EY artiklaan 9, sillä se on tarpeeton. Vastaava kohta direktiiviinviittauksesta poistettaisiin myös perustelumuihistiosta.

Maksutaulukon kohdan 8.8.1 Kasvinsuojeluaineiden käsittelyä ja käyttöä koskevan koulutuksen järjestäjän hyväksyminen oikea hinta yleiskorotuksen jälkeen on 480 euroa.

Maksutaulukon kohdan 8.8.2 Kasvinsuojeluaineita koskevan tutkinnon järjestäjän hyväksyminen oikea hinta yleiskorotuksen jälkeen on 480 euroa.

Tukes ehdottaa, että maksutaulukkoon lisätään uusi suorite ”Kaasuttamalla levitettävän kasvinsuojeluaineen käyttäjän lupa”. Suoritteen perusmaksuksi ehdotetaan 185 euroa, mikä vastaisi maksutaulukon kohdan 8.8.3 mukaista suoritetta Levitysvälineiden testaajan hyväksyminen.

Kaasuttamalla levitettävien kasvinsuojeluaineiden käyttöä ei ole aikaisemmin säädetty luvanvaraiseksi. Velvoite hakea lupaa Tukesilta on kuitenkin lisätty kasvinsuojelulain (1563/2011) uuteen 22 a §:ään, joka on tullut sovellettavaksi lokakuussa 2024. Tämän vuoksi uusi suorite tulee lisätä uuteen maksuasetukseen. Mikäli soveltamiskokemuksen karttuessa työmäärä lupien käsittelemiseksi osoittautuu ennakoarviota huomattavasti suuremmaksi, on nyt valmistelussa olevan maksuasetuksen päivityksen yhteydessä syytä tarkastella perusmaksun suuruutta uudelleen.

Kyseinen suorite ehdotetaan lisättäväksi uutena kohtana maksutaulukon kohdan 8.8 jälkeen otsikolla ”Kaasuttamalla levitettävien kasvinsuojeluaineiden käytön lupa”.

Maksutaulukon kohta 11

Maksutaulukon kemikaali-ilmoituksia koskevasta kohdasta 11.1 on jäänyt pois suoritteiden enimmäismaksu. Suoritteella on siis tarkoitus edelleen olla enimmäismaksu, jonka on tarkoitus pysyä ennallaan ja suoritteiden enimmäismaksu olisi jatkossakin 5 200 euroa.

Maksutaulukon kohta 12

Tukes ehdottaa suoritteiden 12.1 Laitteistoilmoitus hinnaksi 180 euroa. Vastaavaa korotus ehdotetaan myös suoritteisiin 13.1 ja 21.1. Näiden ilmoitusten käsittelyprosessit vastaavat toisiaan ja niiden vaatima työmäärä arvioidaan samansuuruisiksi. Valtion maksuperustelain 6 §:n 2 momentin mukaisesti samanlaatuisista suoritteista voidaan periä samansuuruinen maksu ottaen huomioon suoritteiden kokonaiskustannus.

Tukes ehdottaa suoritteiden 12.2 Laitteistoilmoitus, muutos hinnaksi 80 euroa. Vastaavaa korotus ehdotetaan myös suoritteisiin 12.5 ja 13.2. Näiden ilmoitusten käsittelyprosessit vastaavat toisiaan ja niiden vaatima työmäärä arvioidaan samansuuruisiksi. Valtion maksuperustelain 6 §:n 2 momentin mukaisesti samanlaatuisista suoritteista voidaan periä samansuuruinen maksu ottaen huomioon suoritteiden kokonaiskustannus.

Maksuasetusluonnoksessa suoritteeseen 12.3 Ilmoitus sähkötoista esitetään perusmaksuksi 180 euroa ja muutosilmoituksen perusmaksuksi 80 euroa (12.4). Nykyisessä maksuasetuksessa hinnat ovat 100 euroa ja 60 euroa.

Ehdotetut korotukset ovat yleiskorotusta suurempia. Perustelumistoluonnoksessa korotuksia ei ole mainittu. Suoritteiden hinta vastaisi paloturvallisuuslaitteilmoitusten ja kylmälaiteliikkeitä tehtävien ilmoitusten maksuja. Näiden ilmoitusten käsittelyprosessit vastaavat toisiaan ja niiden vaatima työmäärä arvioidaan samansuuruisiksi. Valtion maksuperustelain 6 § 2 momentin mukaan samanlaatuisista suoritteista voidaan periä samansuuruinen maksu ottaen huomioon suoritteiden keskimääräinen kokonaiskustannus.

Tukes ehdottaa suoritteiden 12.5 Ilmoitus sähkötoista, kohdekohtainen hinnaksi 80 euroa. Vastaavaa korotusta ehdotetaan myös suoritteisiin 12.2 ja 13.2. Näiden ilmoitusten käsittelyprosessit vastaavat toisiaan ja niiden vaatima työmäärä arvioidaan samansuuruisiksi. Valtion maksuperustelain 6 §:n 2 momentin mukaisesti samanlaatuisista suoritteista voidaan periä samansuuruinen maksu ottaen huomioon suoritteiden kokonaiskustannus.

Maksutaulukon kohta 13

Tukes ehdottaa, että maksutaulukon kohdassa 13 suoritteiden 13.1 Ilmoitus hissistöistä perusmaksu olisi 180 euroa ja suoritteiden 13.2. Ilmoitus hissistöistä, muutos, perusmaksu olisi 80 euroa.

Suoritteiden hinta vastaisi tällöin sähkötoista tehtävien ilmoitusten, paloturvallisuuslaiteilmoitusten ja kylmälaiteliikkeistä tehtävien ilmoitusten maksuja. Näiden ilmoitusten käsittelyprosessit vastaavat toisiaan ja niiden vaatima työmäärä arvioidaan samansuuruiseksi. Valtion maksuperustelain 6 § 2 momentin mukaan samanlaatuisista suoritteista voidaan periä samansuuruinen maksu ottaen huomioon suoritteiden keskimääräinen kokonaiskustannus.

Vastaavia korotuksia ehdotetaan myös suoritteisiin 12.1 ja 21.1 sekä suoritteisiin 12.2 ja 21.5.

Maksutaulukon kohta 14

Maksutaulukon kohdassa 14.1 on suorite kuluttajaturvallisuuslain 33 §:ssä tarkoitetusta tarkastuksesta. Suoritteen perusmaksu on 530 euroa ja lisämaksu 113 euroa tunnilta. Työ- ja elinkeinoministeriössä valmistellaan EU:n yleisen tuoteturvallisuusasetuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavaa lainsäädäntöä ja lakia kulutuspalvelujen turvallisuudesta. Hallituksen esitysluonnoksessa (VN/31662/2023) ehdotetaan muutettavaksi Tukesin maksuasetuksen maksutaulukon 14 kohtaa siten, että maksutaulukkoon merkittäisiin kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) sijaan laki kulutuspalvelujen turvallisuudesta (x/x) ja 14.1 kohtaan kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain 17 §:ssä tarkoitettu tarkastus. Kulutuspalvelujen turvallisuudesta annettavan lain on ollut tarkoitus tulla voimaan 13.12.2024, mutta voimaantulo on viivästynyt. Viivästymisen vuoksi Tukes ei ehdota muutoksia maksutaulukon kohtaan 14.1.

Työ- ja elinkeinoministeriöstä saatujen viimeisten tietojen mukaan kulutuspalvelujen turvallisuudesta annettavaan lakiin ei olisikaan tulossa kuluttajaturvallisuuslain 33 §:ää vastaavaa säädöstä. Kulutuspalvelujen turvallisuudesta annettavan lain säätämisen yhteydessä työ- ja elinkeinoministeriön tulisi kiinnittää huomiota siihen, että tarkastuksesta on jatkossakin mahdollista periä maksu ja että maksun perimisen lainsäädännölliset perusteet ovat selkeät.

Maksutaulukon kohta 15

Maksutaulukon kohdan 15.2 Ilotulitteen luokituksen hyväksyminen oikea hinta yleiskorotuksen jälkeen on 185 euroa.

Maksutaulukon kohta 18

Maksutaulukossa kylmäalan henkilöpätevyystodistusten hinta on kirjattu seuraavasti:

18.3 Kylmäalan pätevyystodistus 75 euroa

18.4 Kylmäalan pätevyystodistuksen muutosta koskeva päätös 50 euroa

Tukes ehdottaa, että suoritteet yhdistetään voimassa olevan maksuasetuksen mukaiseksi yhdeksi suoritteeksi ”18.3 Kylmäalan pätevyystodistus tai sen muutos” ja suoritteen perusmaksuksi 80 euroa.

Hallituksen esityksessä (102/2024) ehdotetaan muutoksia ympäristönsuojelulakiin. Muutoksen myötä toistaiseksi voimassa olleet kylmäalan pätevydet muuttuisivat määräaikaisiksi ja olisivat voimassa seitsemän vuotta (162 §). Lain muutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025 ja kylmäalan pätevyys olisi uusittava uuden lainsäädännön mukaiseksi viimeistään 12.3.2027. Pätevyyksiä voi alkaa uusimaan heti lain voimaantulosta lähtien.

Pätevyystodistusta haetaan sähköisessä asiointijärjestelmässä. Tukesin nykyinen asiointijärjestelmä ei mahdollista sitä, että pätevyystodistusta tai pätevyystodistuksen muutosta voitaisiin hakea sähköisesti jo 1.1.2025 alkaen. Lisäksi Tukesin kylmäalan rekisterin muuttamiselle ympäristönsuojelulain muutoksen mukaiseksi on varattu 18 kuukauden siirtymäaika. Siirtymäajan jälkeen pystytään arvioimaan, voidaanko pätevyystodistusten voimassaolon jatkamiselle asettaa jatkossa pienempi maksu kuin uudelle pätevyystodistukselle.

Edellä mainituilla perusteilla ja tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi maksuasetuksen voimassaolon aikana 2025–2026 Tukes ehdottaa, että kylmäalan pätevyystodistuksilla olisi vain yksi suorite ja sen perusmaksu olisi 80 euroa, yleiskorotusta vastaavasti.

Maksutaulukon kohta 21

Tukes ehdottaa suoritteen 21.1 Rekisteröinti hinnaksi 180 euroa. Vastaavaa korotusta ehdotetaan myös suoritteisiin 12.1 ja 13.1. Näiden ilmoitusten käsittelyprosessit vastaavat toisiaan ja niiden vaatima työmäärä arvioidaan samansuuruisiksi. Valtion maksuperustelain 6 §:n 2 momentin mukaisesti samanlaatuisista suoritteista voidaan periä samansuuruinen maksu ottaen huomioon suoritteiden kokonaiskustannus.

Tukes ehdottaa suoritteiden 21.2 ja 21.3 hinnaksi 110 euroa. Suoritteiden hintoja esitetään korotettavaksi 8,7 prosentin yleiskorotuksella, joka on taulukkoluonnoksessa pyöristetty virheellisesti.

Maksutaulukon kohta 22

Tukes ehdottaa, että paloilmoinlaitteistojen (suorite 22.1.3), sammutinlaitteistojen (suorite 22.2.3) ja käsisammuttimien (suorite 22.3.3) pätevyystodistusten ja niiden uusimisten hintoihin tehtäisiin 8,7 prosentin yleiskorotus. Tällöin suoritteiden hinnat nousisivat 65 euroon.

Maksutaulukon soveltamismääräykset

Tukes ehdottaa soveltamismääräysten kohdan 2.2 Biosidit toiseen kappaleeseen lisättäväksi viittauksen kohtaan 7. Lisäys tulisi kohdan toiseen kappaleeseen:

”Kohtien 6 ja 7 biosiditehoaineita ja -valmisteita koskevista suoritteista maksu voidaan jättää perimättä kokonaan tai osittain, mikäli kemikaalin tai biosidivalmisteen käyttö on vähäistä tai on jokin muu syy, jonka vuoksi maksua voidaan pitää kemikaalilain (599/2013) 54 §:n 2 momentin nojalla kohtuuttomana.”

Kohtaan 7 viitataan voimassa olevassa maksuasetuksessa.

Tukes ehdottaa muutosta maksutaulukon soveltamismääräysten kohdan 3.1 viimeiseen lauseeseen.

Asetusluonnoksen mukaan ”Akkreditoidun toimijan vuosimaksu laskutetaan kunkin vuoden tammikuun ensimmäisenä päivänä voimassa olevan akkreditointipäätöksen mukaisena.” Tukes ehdottaa, että lause kirjoitettaisiin seuraavasti: ”Akkreditoidun toimijan vuosimaksu laskutetaan kunkin vuoden tammikuun ensimmäisenä päivänä voimassa olevan päätöksen mukaisena.”

Vuosimaksu voi perustua myös muutospäätökseen. Tukesin ehdottama sanamuoto kattaisi sekä akkreditointipäätöksen että sen muutosta koskevan päätöksen.

Kutilainen Annika
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Talsta Minna
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto